

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY W GMINIE RĄBINO
NA LATA 2020-2022
za rok 2022**

Zgodnie z art. 179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Realizacja Programu w 2021 roku przebiegła zgodnie z uchwałą Rady Gminy Rąbino nr XXIII/110/2020 z dnia 30.09.2020r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rąbino na lata 2020-2022.

Do realizacji zadań gminy w zakresie wykonania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej upoważniony został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie.

Celem głównym programu jest: Skuteczne wspieranie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Program adresowany jest do rodzin zamieszkujących Gminę Rąbino, zwłaszcza do rodzin mających problemy opiekuńczo - wychowawcze, zagrożonych odebraniem dzieci i umieszczeniem ich w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie.

Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej tworzeniu dla rodzin optymalnych warunków opiekuńczo- wychowawczych.
2. Zapewnienie pomocy rodzinom znajdującym się w kryzysie w przezwycięzeniu problemów opiekuńczo- wychowawczych.
3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

Powyższe cele szczegółowe realizowane były w 2022 roku następująco:

1. W ramach działalności profilaktycznej umożliwiającej tworzenie optymalnych warunków wychowawczych dla rodzin, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie przy współpracy z instytucjami takimi jak CUW, Szkoły, Urząd Gminy prowadził działania mające na celu wdrożenie prawidłowych wzorców wychowawczych oraz pokazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego z dziećmi. W ramach działań prowadzone były warsztaty

profilaktyczne dla dzieci i młodzieży szkolnej. Organizowano pogadanki z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy i zagrożeń cyberprzestępczości. Uczniowie i ich rodzice mogli skorzystać z wsparcia psychologicznego w szkole.

Szkoły realizowały także programy edukacyjne takie jak:

- „Owoce w szkole”.
- „KARTONIK mleka”.
- „Śniadanie daje moc”.
- Przyjaciele Zippiego z banku programów rekomendowanych – z klasą I
- Unplugged z banku programów rekomendowanych – klas VIII.
- Dentobus dla dzieci w szkole w ramach Programu Usług Stomatologicznych Świadczonych w Dentobusie refundowanym przez Narodowy Fundusz Zdrowia – pierwsza pomoc stomatologiczna i profilaktyka chorób uzębienia.
- Realizacja programu: Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach
- Realizacja programu: Szkoła promująca zdrowie!
- Realizacja programu: Zdrowo jem, więcej wiem!
- Realizacja programu: Lekki tornister.
- Pogadanki z przedstawicielem policji na temat konsekwencji nieprzestrzegania obowiązujących reguł zachowania w tym cyberprzemoc.
- Akcja we współpracy Policji i OSP z Rąbina na temat bezpieczeństwa podczas odpoczynku w czasie ferii zimowych i wakacji.
- Udział szkoły w akcji ogólnopolskiej „Bezpieczna droga do szkoły”.
- Czas wolny na przerwach z elementami muzykoterapia.
- Udział w Akcji Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi.
- Udział w Akcji "Cała Polska Czyta Dzieciom".
- Diagnoza sytuacji szkolnej i zapotrzebowania na treści wychowawcze i profilaktyczne – dotyczy Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły.
- Diagnoza relacji rówieśniczych w klasie VIII.
- Zajęcia w klasach VIII na temat cyberprzemocy i agresji w szkole .Trening Zastępowania Agresji – możliwość skorzystania na terenie PPP.
- Akcja Różowa Skrzyneczka oraz akcja Podpaski w szkole Fundacji Kulczyk i Sklepu Rossmann -budowanie świadomości menstruacyjnej.

- Warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców uczniów o indywidualnych potrzebach edukacyjnych.
- Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy we współpracy z Gminą Rąbino.
- Udział w projekcie Fundacji UNAWEZA Martyny Wojciechowskiej i Fundacji dbam o Mój Z@sięg Macieja Dębskiego pod nazwą „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym.”
- Udział w Akcji Fundacji Dbam o Mój Z@sięg Idą Święta, nie o sms-ie, lecz o kartce pamiętaj – projekt Szkoła Odpowiedzialna Cyfrowo.

Współorganizowano z Kuratorium Oświaty w Szczecinie aktywny wypoczynek dzieci z domów zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym wzięły udział w projekcie „Podziel się domem, razem możemy więcej” w ramach którego uczestnicy projektu skorzystali z wyjazdu weekendowego promującego aktywny wypoczynek wzmacniający więzi rodzicielskie. W 2022 r. nadal prowadzono kampanię informacyjną dotyczącą możliwości skorzystania z form pomocy dla rodzin wielodzietnych dotyczącą możliwości skorzystania z Karty Dużej Rodziny. W rezultacie w 2022 r. złożono 63 wnioski i odebrano 111 Kart Dużej Rodziny. W ramach specjalistycznego wsparcia prowadzono współpracę z instytucjami takimi jak Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Połczynie Zdroju, PCPR w Połczynie Zdroju i w Białogardzie oraz prowadzono konsultacje z pedagogiem szkolnym. Motywowano rodziców do odbywania wizyt i uzyskiwania opinii o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci z problemami edukacyjnymi. Dla osób przeżywających trudności w sferze emocjonalnej oraz borykających się z problemami opiekuńczo - wychowawczymi zorganizowano pomoc psychologiczną w formie indywidualnej. Spotkania odbywały się w GOPS w Rąbinie raz w miesiącu. W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. odbyły się 64 konsultacje z psychologiem. W ramach kompleksowego wsparcia mieszkańcy Gminy Rąbino mieli możliwość skorzystania z dodatkowego wsparcia w postaci konsultacji z terapeutą uzależnień. Ponadto w ramach zwiększenia warsztatu pracy, pracownicy socjalni i asystent rodziny podnosili własne kwalifikacje zawodowe poprzez uczestniczenie w szkoleniach.

2. W ramach zapewnienia pomocy rodzinom znajdującym się w kryzysie w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo- wychowawczych w 2022 r. zapewniono rodzinom pomoc socjalną (wsparcie pieniężne i niepieniężne). Z wsparcia w postaci zasiłku rodzinnego skorzystało 95 rodzin. Z funduszu alimentacyjnego skorzystało 25 rodzin. Ponadto rodziny korzystały

z wsparcia w postaci stypendium szkolnego. W 2022 r. 87 dzieci skorzystało z tej formy pomocy. W 5 rodzinach przyznano także zasiłek szkolny. W ramach zabezpieczenia pomocy specjalistycznej w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc domowa, niepełnosprawność), rodziny objęte zostały wsparciem GKRPA w Rąbinie. W 2022 r. odbyło się 12 posiedzeń GKRPA w Rąbinie. Z uczestnikami postępowania przeprowadzano rozmowy mobilizujące do podjęcia terapii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Osoby z problemem alkoholowym, wychowujące dzieci objęte były dodatkowym wsparciem w postaci poradnictwa świadczonego przez pracowników socjalnych. W 7 rodzinach dodatkowo prowadzono wsparcie w formie współpracy z asystentem rodziny. W czasie wizyt w środowiskach prowadzono edukację z zakresu destrukcyjnego wpływu alkoholu na rodzinę.

W 2022 r. z wsparcia asystenta rodziny skorzystało 13 rodzin w tym 39 dzieci.

W rodzinach objętych asystą rodzinną prowadzone były następujące działania:

1) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego:

- instruktaż prawidłowego sprzątania mieszkania (wykonywanie stałych czynności utrzymujących porządek w mieszkaniu – podział obowiązków na członków rodziny), dbanie o właściwy wizerunek warunków mieszkaniowych przed domem,
- trening kompetencji w zakresie dbania o zdrowie (edukacja i trening w zakresie profilaktyki zdrowotnej i wzmożonej higieny w związku z Covid 19, zasady pielęgnacji dzieci),
- edukacja w zakresie zachowania higieny (zasady przestrzegania higieny, czynności higieny, choroby związane z zaniedbaniem higieny osobistej),
- edukacja w zakresie gospodarowania budżetem (analiza dochodów i wydatków, planowanie i monitorowanie wydatków, nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi poprzez określenie stopnia ważności potrzeb, niebezpieczeństwa (zobowiązania wynikające z podjęcia pożyczki gotówkowej, zakupów na raty, itp),
- wykorzystywanie swoich możliwości i uprawnień w celu pozyskania dodatkowych dochodów,
- pomoc w załatwieniu spraw urzędowych,
- tworzenie regulaminu prawidłowego zachowania w domu,
- zasady związane z prawidłowym zachowaniem wobec rodzeństwa i rodziców;

2) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych

Podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną.

3) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:

- poprawa wzajemnej komunikacji w relacji rodzic-dziecko (rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć i wzajemnych potrzeb,
- trening psycho-edukacyjny (radzenie sobie ze stresem i własnymi emocjami),
- praca nad usprawnieniem porozumiewania się w drodze dialogu, którego efektem będzie nabycie prawidłowych nawyków w zakresie mówienia i słuchania (rozmowy edukacyjne dot. używania odpowiedniego słownictwa adekwatnego do wieku i sytuacji),
- wsparcie psychologiczne dla rodziców i dzieci (informowanie o możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej oferowanej przez GOPS w Rąbinie.

4) udzielenie pomocy rodzinom w postaci:

- konsultacji prawnych,
- pomocy w formułowaniu pozwów i pism procesowych (pomoc udzielana w ramach działalności radcy prawnego w Urzędzie Gminy w Rąbinie.

5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:

- edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasu wolnego przez rodziny,
- poprawa relacji rodzic-dziecko, rodzaje postaw rodzicielskich i konsekwencje ich stosowania ujawniające się w zachowaniu dziecka),
- podtrzymanie i zacieśnienie więzów rodzinnych (wspólne spędzanie czasu – gry i zabawy, spacer, itp.),
- wdrażanie metod nagradzania i karania (bez stosowania przemocy),
- motywowanie do aktywnego uczestniczenia w życiu szkolnym dziecka, utrzymywanie kontaktu ze szkołą dziecka,
- kontakt z kuratorem, pedagogiem, wychowawcą klasy, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, lekarzem, Policją.

Ilość rodzin objętych nadzorem kuratora rodzinnego – 5.

6) wspieranie aktywności społecznej rodzin:

- informowanie o możliwościach i ofercie wypoczynku podczas wakacji, ferii zimowych, wspólne planowanie spędzania czasu z dziećmi,
- zachęcanie dzieci do udziału w wydarzeniach szkolnych oraz konkursach w formie online,

7) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych dzieci i rodziców:

- edukacja w zakresie poprawy zdrowia (udzielenie informacji o potrzebie chodzenia do stomatologa, okulisty, dermatologa),
- mobilizowanie do zaniechanych kontroli lekarskich;

8) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

- informowanie o odbywających się kursach zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy,
- motywowanie do utrzymania aktywnego kontaktu z PUP;

9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej:

- informowanie o sposobach poszukiwania pracy,
- nauka pisania CV, listu motywacyjnego, życiorysu,
- zasady autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej,
- motywowanie do utrzymywania pracy poprzez rozmowy wspierające;

10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych:

- Edukacja z zakresu destrukcyjnego wpływu alkoholu na rodzinę. Motywowanie do utrzymywania trzeźwości, podjęcia terapii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

W ramach kompleksowego wsparcia dla rodzin problemowych prowadzono współpracę z instytucjami działającymi na rzecz rodzin. W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. w ramach pracy asystenta rodziny sporządzono 26 planów pracy z rodziną oraz 26 okresowych opinii na temat funkcjonowania rodzin. Ponadto zgodnie z otrzymanymi zapytaniem o sytuacje w rodzinach, sporządzano opinie do Sadu Rodzinnego oraz do Powiatowych Centrum Pomocy Rodzinie. Prowadzono liczne konsultacje telefoniczne z pedagogiem szkolnym oraz z wychowawcami dzieci w szkole. Ponadto pracownicy socjalni GOPS w Rąbinie prowadzili monitoring w rodzinach przeżywających trudności życiowe. Udzielano wsparcia w formie zasiłków pieniężnych z tytułu bezrobocia, ubóstwa, niepełnosprawności oraz w związku z niewydolnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W 2022 r. przyznano pomoc finansową 101 rodzinom. Z tytułu niepełnosprawności 38 osób skorzystało z zasiłku stałego. Z dożywiania w szkole skorzystało 62 dzieci oraz z środków w postaci zasiłku celowego na zakup żywności w domu skorzystało 91 osób.

3. W ramach podejmowania działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej prowadzono działania motywujące do zmiany sytuacji życiowej. Wspierano rodziny dysfunkcyjne w celu stworzenia warunków umożliwiających powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej. W 2022r. z wsparcia asystenta skorzystały 3 takie rodziny. W ramach prowadzonych działań asystent rodziny utrzymywał kontakt z PCPR w Połczynie Zdroju, Białogardzie, Szczecinku i Choszczynie. Sporządzono informacje dotyczących funkcjonowania rodziny i ustalenia możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej. Utrzymywano kontakt z koordynatorem pieczy zastępczej w formie spotkań i konsultacji telefonicznych. Na bieżąco prowadzony był także monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą GOPS. Zadanie to realizowane było zarówno przez asystenta rodziny, jak i pracowników socjalnych ośrodka. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub bardzo niepokojącej sytuacji w rodzinie – natychmiast o takiej okoliczności informowany był Sąd Rodzinny w Białogardzie. W trakcie roku 2022 dziewięćdziesięć dzieci z Gminy Rąbino trafiło do pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w placówce opiekuńczo - wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka,
- c) 50% wydatków w trzecim roku i następnych latach

Na dzień 31 grudnia 2022 r. ponoszono opłaty za 20 dzieci przebywających w pieczy zastępczej tj:

- a) dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej typu placówki opiekuńczo – wychowawcze – 5 dzieci,
- b) dzieci przebywające w rodzinach zastępczych - 15 dzieci.

W 2022 roku środki finansowe wydatkowane na powyższy cel to 185 936,93 zł.

Potrzeby związane z realizacją zadań w 2023 r:

1. Prowadzenie systematycznej i kompleksowej pracy Asystenta rodziny z rodzinami przeżywającymi trudności w sferze opiekuńczo- wychowawczej.
2. Wprowadzenie dodatkowego wsparcia dla rodziców przeżywających trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej w formie „szkoły dla rodziców”.
3. Dalsze prowadzenie współpracy z psychologiem w ramach pomocy rodzinom w przezwyciężaniu trudności życiowych i w sferze opiekuńczo- wychowawczej.
4. Dalsze prowadzenie współpracy z terapeutą uzależnień w ramach pomocy w zrozumieniu problemu alkoholowego oraz destrukcyjnego wpływu alkoholu na rodzinę.
5. Zachęcanie społeczności lokalnej do wspierania rodzin przeżywających problemy w sferze opiekuńczo – wychowawczej w formie rodziny wspierającej. Dalsza kampania informacyjna.
6. Uwzględnienie w budżecie ośrodka środków finansowych z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci przebywających w pieczy zastępczej z możliwością wystąpienia sytuacji umieszczenia kolejnego dziecka z terenu Gminy Rąbino.
7. Dalsza współpraca z przedstawicielami placówek oświatowych, służbą zdrowia, policją, kuratorami, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, PCPR w Połczynie Zdroju, Białogardzie, Szczecinku i Choszczynie , Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Połczynie Zdroju, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz z Centrum Zdrowia Psychicznego w Świdwinie.
8. Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego w Nielepie.